

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 marca 2013 r. skierowanym przeciwko Gminie S. – Zakładowi (...) powódka A. S. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku z dnia 29 września 2009 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w B. w sprawie oznaczonej sygnaturą akt IC (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika K. A. Z.-S., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego małżonków, nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 26 października 2010 r. Powódka domagała się również zasądzenia od pozwanej na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Ponadto, powódka złożyła wniosek o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. B. C. w postaci wstrzymania licytacji nieruchomości należącej do majątku wspólnego małżonków K. S. i A. S..

W uzasadnieniu pisma wszczynającego postępowanie w sprawie powódka podała, że na mocy wyroku zaocznego z dnia 29 września 2009 r. Sąd Rejonowy w B. zasądził solidarnie od pozwanych K. S. i A. R. – współników (...) s.c. w S. na rzecz Gminy S. – Zakładu (...) kwotę 4517,82 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 lipca 2008 r. do dnia zapłaty. Na skutek wniosku wierzyciela, postanowieniem z dnia 26 września 2010 r. Sąd Rejonowy w B. nadał klauzulę wykonalności przeciwko małżonce dłużnika K. A. Z.-S., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego małżonków. Na tejże podstawie wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie egzekucji także przeciwko małżonce dłużnika K. S. – powódce A. S.. W ocenie powódki, zdarzenie będące podstawą do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika nie nastąpiło albowiem powódka nie wyraziła zgody na zaciągnięcie zobowiązania, które stanowiło przedmiot wyroku z dnia 29 września 2009 r. Jak wskazywała powódka, Sąd Rejonowy w B. prawidłowo ustalił, że zasądzone roszczenie stanowiło wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z lokalu przez współników spółki cywilnej (...). Błędne w ocenie powódki są natomiast ustalenia Sądu, iż pełnomocnictwo udzielone powódce przez K. S. do dokonywania wszelkich czynności związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą na podstawie którego powódka podpisała aneks nr (...) do umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 29 lipca 2005 r. dało podstawy do twierdzeń, że przedmiotowe zobowiązanie zostało zaciągnięte za zgodą powódki. Zdaniem powódki, Sąd Rejonowy w B. ustalając stan faktyczny posłużył się domniemaniem faktycznym przyjmując, że działanie w charakterze pełnomocnika jest równoważne z wyrażeniem we własnym imieniu zgody na powstanie zobowiązania. Jak podała powódka, przepis art. 787 k.p.c. wymaga, aby przy ustaleniu, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej została dokonana za zgodą małżonka dłużnika została udowodniona a nie jedynie uprawdopodobniona. Jak podała powódka, działając jako pełnomocnik złożyła oświadczenie woli, które wywołało skutki prawne bezpośrednio w sferze prawnej reprezentowanego mocodawcy. Nie uprawnia to jednak do wyciągania wniosków, że na przedmiotową czynność powódka wyraziła zgodę. Na poparcie swojego stanowiska powódka A. S. przytoczyła uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2011 r., sygn. akt III CZP 117/10.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 maja 2013 r. pozwana Gmina S. – Zakład (...) w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania (k. 63). W uzasadnieniu pisma wskazano, że wierzytelność dochodzona na podstawie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w B. z dnia 29 września 2009 r. wynika z działalności gospodarczej prowadzonej przez męża powódki K. S. z której to i powódka czerpała korzyści materialne. Stąd też w ocenie pozwanej, zgodnie z art. 31 § 2 pkt 2 k.r. i o., dochody te, a tym samym i odpowiedzialność za długi należą do majątku wspólnego małżonków.

Pismem z dnia 31 lipca 2013 r. reprezentujący pozwaną pełnomocnik wskazał, że faktem świadczącym o odpowiedzialności powódki jako małżonki dłużnika jest przyjęcie w 2005 r. od K. S. i A. R. – współników spółki - pełnomocnictwa ogólnego do dokonywania wszelkich czynności prawnych i faktycznych związanych z zarządem majątkiem firmy (...) s.c. oraz do podpisywania w imieniu spółki dokumentów. W ocenie pełnomocnika oznacza to, że powódka faktycznie wyraziła zgodę na zaciągnięcie przez spółkę (...) zobowiązań i przyjęła na siebie odpowiedzialność i za terminowe płacenie czynszu, bowiem tytuł wykonawczy dotyczy wyłącznie zaległości czynszowych. Jak wskazywał pełnomocnik o udzieleniu powódce pełnomocnictwa niezwłocznie po wynajęciu lokalu od pozwanej świadczy to, że

lokal został wynajęty w końcu 2005 r., zaś aneks podpisany przez powódkę opatrzony jest datą 20 stycznia 2006 r. Tym samym przez cały okres wynajmu powódka nie tylko wyrażała zgodę, ale też jednoosobowo kierowała spółką (...) (k. 79).

Na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2014 r. pełnomocnik powoda sprecyzował oznaczenie sygnatury akt sprawy, w której został wydany wyrok, wskazując iż pozew dotyczy wyroku ze sprawy VIII GC (...) Sądu Rejonowego w B..

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Umową z dnia 29 lipca 2005 r. Zakład (...) w S. oddał w najem należący do niego lokal użytkowy położony w S. przy ul. (...) dla (...) spółka cywilna z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową (dowód: umowa najmu lokalu użytkowego z dnia 29 lipca 2005 r., k. 80-81).

W dniu 20 stycznia 2006 r. został zawarty Aneks Nr (...) do umowy najmu lokalu użytkowego (garażu) z dnia 29 lipca 2005 r. zmieniający wysokość opłat za czynsz. Aneks w imieniu spółki (...) podpisała małżonka jednego ze współników A. S. (dowód: Aneks Nr (...), k. 82).

A. S. działała w imieniu spółki na podstawie pełnomocnictwa ogólnego udzielonego jej przez K. S. i A. R. – współników spółki cywilnej (...) (dowód: pełnomocnictwo, k. 83).

W dniu 04 czerwca 2007 r. Zakład (...) w S. wypowiedział (...) s.c. umowę najmu lokalu użytkowego z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia, wskazując przy tym, że rozwiązanie umowy nastąpi w dniu 30 września 2007 r. (dowód: wypowiedzenie umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 04 czerwca 2007 r., k. 11 akt sprawy VIII GC (...)).

(...) s.c. zajmował wynajmowany lokal do dnia 18 października 2007 roku w sposób bezumowny. Po rozwiązaniu umowy najmu i opróżnieniu lokalu (...) s.c. zalegała Zakładowi (...) w S. kwotę 4517,82 zł. z tytułu zaległego czynszu najmu i opłat za bezumowne korzystanie z lokalu. Dochodząc przedmiotowej kwoty Zakład (...) w S. wystosował przeciwko (...) s.c. K. S., A. R. pozew o zapłatę.

Wyrokiem zaocznym z dnia 29 września 2009 r. Sąd Rejonowy w B. Sąd Gospodarczy VIII Wydział Gospodarczy w sprawie oznaczonej sygnaturą akt VIII GC (...) zasądził solidarnie od pozwanych K. S. i A. R. – współników (...) s.c. w S. na rzecz Gminy S. Zakładu (...) w S. kwotę 4517,82 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 30 lipca 2008 r. do dnia zapłaty (pkt I). W punkcie III Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności (dowód: wyrok zaoczny SR w B.z dnia 29 września 2009 r., k. 37 akt sprawy VIII GC (...)).

Postanowieniem z dnia 26 października 2010 r. Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w B. VIII Wydział Gospodarczy oznaczonym sygnaturą akt VIII GCo (...) nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu wyrokowi zaocznemu wydanemu przez Sąd Rejonowy Sąd Gospodarczy w B. z dnia 29 września 2009 r. w sprawie o sygn. akt VIII GC (...) także przeciwko małżonce dłużnika K. A. Z.-S., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku wspólnego małżonków (dowód: postanowienie SR w B. z dnia 26 października 2010 r., sygn. akt VIII GCo (...), k. 52 akt sprawy VIII GC (...)).

Wnioskiem z dnia 16 maja 2012 r. Gmina S. Zakład (...) w S. na oparciu o wyrok zaoczny z dnia 29.09.2009 r. oraz postanowienie z dnia 26.10.2010 r. wystąpiła o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko K. S. i A. S. z majątku wspólnego małżonków (dowód: pismo z dnia 16 maja 2012 r. w aktach komorniczych Km (...)).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w B., sygn. akt II Cz (...) na skutek zażalenia powódki zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w S. z dnia 15 kwietnia 2013 r. (k. 14) i zawiesił postępowanie egzekucyjne w sprawie Km (...) prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. w części dotyczącej egzekucji z nieruchomości należącej do majątku wspólnego małżonków K. S. i A. S. (dowód: postanowienie SO z dnia 31 maja 2013 r., k. 45-48).

Zaprezentowany stan faktyczny został ustalony na podstawie: dokumentów z akt sprawy VIII GC (...) Sądu Rejonowego Sądu Gospodarczego w B., a w szczególności wyroku zaocznego z dnia 29 września 2009 r. (k. 37), postanowienia z dnia 26 października 2010 r., sygn. akt VIII GCo (...) o nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko A. S. (k. 52), dokumentów z akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w S. Km (...) i Km (...) umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 29 lipca 2005 r. (k. 80-81), Aneksu Nr (...) (k. 82).

W ocenie Sądu wytoczone w sprawie powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Dłużnikowi bądź osobie trzeciej przysługują dwa sposoby obrony przed egzekucją: obrona formalna lub merytoryczna. Obrona formalna polega na eliminacji naruszeń przepisów procesowych i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji. Obrona formalna jest realizowana m.in. w drodze zastosowania środków zaskarżenia przewidzianych przepisami postępowania egzekucyjnego. Obrona merytoryczna polega natomiast na zwalczaniu zasadności lub dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Przepisy kodeksu postępowania cywilnego normują dwa rodzaje powództw przeciwegzekucyjnych: powództwo opozycyjne (art. 840) i powództwo eksydencyjne (interwencyjne) – art. 841 i 842. Jednym z rodzajów powództwa opozycyjnego jest powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. – dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli: przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Artykuł 787 k.p.c. stanowi natomiast, że tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

Z brzmienia regulacji art. 787 k.p.c. wynika, że nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika możliwe jest po stwierdzeniu że przedłożony dokument stwierdzający obowiązek świadczenia przez dłużnika spełnia kryteria stawiane tytułowi egzekucyjnemu oraz sprawdzeniu czy wierzyciel udokumentował, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

Małżonek dłużnika może w zależności od okoliczności danego przypadku zwalczać egzekucję w drodze powództwa opozycyjnego z art. 840 bądź z eksydencyjnego z art. 841 k.p.c. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2001 r., II CKN 498/00 – „Małżonek dłużnika z chwilą nadania przeciwko niemu klauzuli wykonalności staje się dłużnikiem egzekwowanym. Przysługuje mu więc obrona przy pomocy środków przewidzianych dla takiego dłużnika w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym. Ma on w szczególności możliwość wniesienia powództwa opozycyjnego (art. 840 k.p.c.) oraz o umorzenie egzekucji (art. 825 pkt 3 k.p.c. i art. 53 ust. 3 Prawa bankowego). Nie może natomiast przeciwdziałać prowadzeniu egzekucji z określonego przedmiotu naruszającej jego prawo, gdyż przestał już być osobą trzecią w rozumieniu art. 841 k.p.c.” (Lex nr 52645).

Przechodząc do oceny zasadności wytoczonego w niniejszym procesie powództwa należy stwierdzić, iż w świetle wyżej przytoczonych regulacji strona pozwana Gmina S. – Zakład (...) w toku postępowania klauzulowego nie wykazała istnienia żadnego dokumentu potwierdzającego, że dochodzona przez nią wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika tj. powódki w niniejszym postępowaniu A. S..

Tytuł egzekucyjny wydany przeciwko K. S. – (...) spółki (...) mężowi powódki dotyczył bowiem wierzytelności, która nie powstała z czynności prawnej - wynagrodzenia za bezumowne korzystanie. Powódce A. S. możliwe byłoby przypisanie odpowiedzialności za należności, które powstały przed rozwiązaniem umowy, ponieważ wyraziła ona na nie zgodę. Z

wyroku zaocznego wydanego w sprawie VIII GC (...) wynikało natomiast, że kwota 4517,82 zł. stanowi zaległość która powstała po rozwiązaniu umowy najmu.

Faktem bezspornym jest, że w dniu 20 stycznia 2006 r. działając jako pełnomocnik spółki (...) powódka podpisała Aneks nr (...). Powódka zaakceptowała w imieniu spółki zmianę brzemienia umowy najmu odnośnie wysokości czynszu. Dokonana przez powódkę czynność faktyczna (podpisanie aneksu) nie przesądza to jednak o przejęciu odpowiedzialności za terminowe regulowanie należności. Działanie w charakterze pełnomocnika nie oznacza, że powódka we własnym imieniu wyraziła zgodę na powstanie zobowiązania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu – na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Zgodnie z tą zasadą, pozwana jako strona przegrywająca proces w całości winna zwrócić powódce koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Na powyższe składa się poniesiona przez powódkę opłata od pozwu w wysokości 226 zł., opłata od zażalenia w kwocie 30 zł., opłata z tytułu pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600,00 zł. Te ostatnie ustalono na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461 j.t.) – punkt II sentencji wyroku